

Spis treści

Wprowadzenie	7
Rozdział 1. Karmienie piersią	21
1.1. Anatomia piersi, skład mleka i charakterystyka karmienia	21
1.2. Znaczenie karmienia naturalnego dla zdrowia matki i dziecka	27
1.3. Znaczenie karmienia w kontekście rozwoju populacji	28
1.4. Metody badań procesu odstawienia od piersi w antropologii	30
Rozdział 2. Charakterystyka materiału osteologicznego	32
2.1. Kości	32
2.2. Zęby	37
Rozdział 3. Paleodemografia	41
3.1. Problematyka pracy z materiałem dziecięcym	43
3.2. Paleodemograficzne badania dzieci	45
3.3. Analiza paleodemograficzna a określanie czasu odstawienia dziecka od piersi	47
Rozdział 4. Krzywe wzrastania	49
4.1. Informacje ogólne	49
4.2. Przyczyny zaburzeń wzrostu organizmu	50
4.3. Pytania i problemy w analizie krzywych wzrastania	54
Rozdział 5. Hipoplazja szkliwa	56
5.1. Hipoplazja szkliwa w badaniach antropologicznych	56
5.2. Powstanie hipoplazji szkliwa	58
5.3. Przyczyny powstania i klasyfikacja zmian hipoplastycznych	59
5.4. Metody analizy liniowej hipoplazji szkliwa	61
5.5. Hipoplazja liniowa w badaniach czasu odstawienia od piersi	64
Rozdział 6. Izotopowe analizy szkieletu	65
6.1. Diageneza	66
6.2. Izotopy azotu – $\delta^{15}\text{N}$	69

6.3. Izotopy węgla – $\delta^{13}\text{C}$	73
6.4. Izotopy tlenu – $\delta^{18}\text{O}$	78
Rozdział 7. Cele badań	83
Rozdział 8. Tło archeologiczne. Sanok	84
Rozdział 9. Materiały i metody	91
9.1. Analiza paleodemograficzna	91
9.2. Krzywe wzrastania	93
9.3. Analiza hipoplazji szkliwa	94
9.4. Analizy izotopowe	97
9.5. Badania stopnia kontaminacji próbki	98
Rozdział 10. Wyniki i dyskusja	99
Rozdział 11. Paleodemografia	103
Rozdział 12. Krzywe wzrastania kości długich	115
12.1. Analiza krzywych wzrastania kości długich	117
12.2. Tempo wzrastania kości długich	127
Rozdział 13. Hipoplazja szkliwa	133
13.1. Zęby jako materiał badawczy	133
13.2. Występowanie zmian hipoplastycznych w populacji	136
13.3. Czas powstania liniowej hipoplazji szkliwa	141
13.4. Długość trwania czynników stresogennych	149
13.5. Liniowa hipoplazja a ocena momentu odstawienia od piersi	152
Rozdział 14. Analizy biofizyczne	157
14.1. Kontaminacja i procesy tafonomiczne	158
14.2. Izotopy tlenu	160
14.3. Izotopy azotu i węgla	161
14.3.1. Model I – analiza grupowa	168
14.3.2. Model II – analiza indywidualnych przebiegów zmian izotopowych	173
14.3.3. Model III – analiza matematyczna	181
Zakończenie	186
Podsumowanie	203
Wnioski	205
Streszczenie	207
Bibliografia	208